

LATVIJAS UNIVERSITĀTES BIZNESĀ, VADĪBAS UN EKONOMIKAS FAKULTĀTES
PRODUKTIVITĀTES ZINĀTNISKAIS INSTITŪTS
“LATVIJAS UNIVERSITĀTES DOMNĪCA LV PEAK”

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
BIZNESĀ, VADĪBAS
UN EKONOMIKAS
FAKULTĀTE

EKONOMIKAS BAROMETRS

Nr. 2 (4) 2023.gada decembris

2023. gadā ekonomikas attīstību Latvijā turpināja ietekmēt ģeopolitiskā situācija un nenoteiktība, augstās cenas un banku procentu likmju celšanās, negatīvi ietekmējot privāto patēriņu un eksportu. Aplēses rāda, ka 2023. gadā IKP ir nedaudz samazinājies. Savukārt 2024. gadā ir sagaidāms, ka ekonomikā atgriezīsies izaugsme, ko veicinās ES finansēto investīciju kāpums un eksporta straujā kāpums ārējā pieprasījuma uzlabošanās dēļ, kā arī privāta patēriņa pakāpenisks pieaugums. Kopš pavasara straujais cenu kāpums ir sācis mazināties, atgriežoties pie mēnešiem raksturīgajām cenu pārmaiņām, kādas tās bija pēdējos gados pirms Covid-19 pandēmijas. Inflācija 2024. gadā turpinās mazināties. Cenu dinamiku ietekmēs dažādi piedāvājuma puses faktori saistībā ar nodokļu un tarifu palielināšanu, kā arī pieprasījums, jo sagaidāms, ka algu kāpums turpināsies. Neraugoties uz Ukrainas kara negatīvo ietekmi uz ekonomisko attīstību, darba tirgus turpina atveseļoties no Covid-19 pandēmijas radītajām negatīvajām sekām. Tomēr 2023. gadā jaunu darba vietu un nodarbinātības pieaugums, salīdzinot ar 2022. gadu, ir kļuvis lēnāks. Situācija darba tirgū turpinās uzlaboties arī 2024. gadā, tomēr uzņēmumi arvien vairāk saskarsies ar darbaspēka trūkumu. Nelabvēlīgie demogrāfiskie procesi sašaurina darbaspēka piedāvājumu un paaugstina darbaspēka nepietiekamības riskus.

Konkurētspējas mazināšanās riski joprojām ir ļoti augsti, jo pandēmijas izraisītās krīzes rezultātā ir palielinājusies plaisa starp darbaspēka izmaksām un produktivitātes pieaugumu. Darbaspēka izmaksas būtiski pārsniedz pirms pandēmijas līmeni, kamēr produktivitātes kāpums šajā pašā laikā ir bijis mērenāks. Lai celtu konkurētspēju, līdztekus atbalsta pasākumiem uzņēmumiem pārorientācijai no Krievijas tirgiem uz citiem, kā arī birokrātijas, ēnu ekonomikas un korupcijas būtiskai samazināšanai, svarīgākais ir aktivizēt politiku, kas vērsta uz produktivitātes celšanu. Latvijas lielākais izaicinājums ir inovācijas, kas prasa ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, kā arī cilvēku zināšanu un prasmju pilnveidošanā. Jāveicina kredītiestāžu finansējums uzņēmumiem, kapitāla tirgus attīstība. Finansējuma nepietiekamība uzņēmējdarbības attīstībai ir viens no galvenajiem pēdējās desmitgades Latvijas izaugsmes atpalcības no Lietuvas un Igaunijas cēloņiem. Tāpat viens no būtiskākajiem uzdevumiem ir enerģētikas drošības nostiprināšana. Ņemot vērā ģeopolitisko nenoteiktību, nepieciešams veikt budžeta izdevumu radikālu izvērtēšanu un efektīvi ieguldīt ES fondu un Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļus ekonomikas konkurētspējas stiprināšanai.

ĢEOPOLITISKĀ SITUĀCIJA TURPINA NEGATĪVI IETEKMĒT IZAUGSMI.

Latvijas ekonomikas atgūšanos no Covid-19 pandēmijas krīzes 2022. gadā pārtrauca Krievijas uzsāktais karš Ukrainā. Ekonomikas attīstību būtiski ietekmēja kara izraisītie piegāžu ķēžu pārrāvumi, energoresursu un pārtikas cenu straujais kāpums, kā arī globālā pieprasījuma samazināšanās. 2022. gada 2. pusgadā, salīdzinot ar 2021. gada attiecīgo periodu, IKP samazinājās par 1,2 %, pasliktinoties eksporta importa saldo bilanci un samazinoties privātā patēriņa un investīciju pieauguma tempiem.

2023. gadā ekonomikas attīstību turpināja ietekmēt ģeopolitiskā situācija un nenoteiktība, augstās cenas un banku procentu likmju celšanās, negatīvi ietekmējot privāto patēriņu un eksportu. 2023. gada 3 ceturkšņos IKP bija par 0,6 % mazāks nekā pirms gada attiecīgajā periodā.

LV PEAK izveidotais apsteidzošo indikatoru rīks rāda, ka tuvākajos mēnešos situācija būtiski nemainīsies. To joprojām

ietekmēs ģeopolitiskā nenoteiktība un zems ārējais pieprasījums (skatīt infografiku 11.lpp).

Atbilstoši LV PEAK ekspertu¹ konsensus prognozei, kopumā 2023. gadā IKP samazināsies par 0,1 %. Savukārt 2024. gadā varētu atgriezties izaugsme un IKP pieaugs par 1,8 %, ko veicinās ES finansēto investīciju pieaugums un eksporta straujais kāpums ārējā pieprasījuma uzlabošanās dēļ, kā arī privātā patēriņa pakāpenisks pieaugums.

Ņemot vērā šī brīža situāciju, LV PEAK eksperti par neatliekamiem uzdevumiem situācijas stabilizācijai uzskata atbalsta uzņēmumiem tirgus pārorientēšanai un inovatīvās ekonomikas veicināšanai intensificēšanu, birokrātijas, ēnu ekonomikas un korupcijas būtisku samazināšanu, darbaspēka trūkuma risināšanu, kā arī kredītiestāžu finansējuma uzņēmumiem veicināšanu. Tāpat eksperti uzskata, ka ir jāintensificē ES fondu un Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļu apguvi.

1.tabula. Ekonomikas atveseļošanās ietekmē ģeopolitiskā spriedze

	2020	2021	2022	2023p	2024p
IKP (izmaiņas % pret iepriekšējo gadu)	-3,5	6,7	3,4	-0,1	1,8
Bezdarbs (bezdarbnieki % no ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem, 15-74 gadi)	8,1	7,6	6,9	6,4	6,4
Darba algas (vidējās bruto darba samaksas izmaiņas % pret iepriekšējo gadu)	6,2	11,8	7,5	12,0	9,0
Inflācija (gada vidējā patēriņa cenu inflācija, %)	0,2	3,3	17,3	9,9	2,6

Avots: Centrālā statistikas pārvalde (CSP), p - LV PEAK ekspertu konsensus prognoze.

DARBA TIRGUS IR STABILS.

Neraugoties uz Ukrainas kara negatīvo ietekmi uz ekonomisko attīstību, Latvijas darba tirgus 2023. gadā turpināja atveseļoties no Covid-19 pandēmijas radītajām negatīvajām sekām. Tomēr 2023. gadā jaunu darba vietu un nodarbinātības pieaugums, salīdzinot ar 2022. gadu, ir kļuvis lēnāks.

Nodarbināto skaits 2023. gada 3 ceturkšņos pieauga par 1.6 tūkst. jeb par 0,2%, salīdzinot ar 2022. gada atbilstošo periodu. Tas joprojām atpaliek no pirms Covid-19 krīzes līmeņa. Nodarbināto skaits 2023. gada 3. ceturksnī bija par 26,9 tūkst. jeb 2,9 % mazāks nekā 2019. gada 3. ceturksnī. Arī ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits un iedzīvotāju līdzdalības līmenis darba tirgū 2023. gadā joprojām atpaliek no pirms pandēmijas perioda.

Pieaugot nodarbinātībai, samazinās bezdarbs. Bezdarba dinamiskā pozitīvas tendences ir vērojamas jau kopš 2020. gada

vidus. Bezdarba līmenis 2023. gada 3. ceturksnī bija 6,5 % jeb par 0,4 procentpunktiem mazāks nekā 2022. gada 3. ceturksnī. Bezdarba līmenis ir lielāks gados jauniem cilvēkiem, cilvēkiem ar zemu prasmju līmeni un tiem, kas dzīvo laukos.

LV PEAK ekspertu konsensus prognoze rāda, ka kopumā 2023. gadā bezdarba līmenis varētu samazināties līdz 6,4 %, un arī 2024. gadā tā līmenis varētu būt 6,4 %.

DARBA TIRGUS SAGLABĀSIES SASPRINGTS.

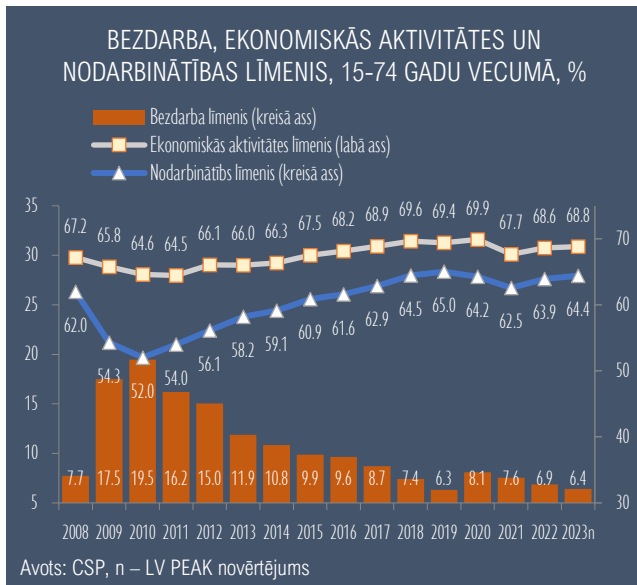
Ar vien jūtamāks kļūst darba roku trūkums, par ko liecina vakancu skaita un darbavietu noslodzes pieaugums.

Nelabvēlīgie demogrāfiskie procesi sašaurina darbaspēka piedāvājumu un paaugstina darbaspēka nepietiekamības riskus. Īstermiņā Ukrainas bēgļi palielina darbaspēka piedāvājumu.

¹ Latvijas Universitātes domnīcas LV PEAK eksperti pārstāv šādas institūcijas: Latvijas Produktivitātes padomi, Latvijas Universitātes produktivitātes institūtu, Latvijas Universitātes

Biznesa, vadības un ekonomikas fakultāti, Fiskālās disciplīnas padomi, Latvijas Zinātņu akadēmiju, u.c.

1. grafiks. Covid-19 krīze ir ietekmējusi darba tirgu

Tāpat, jāņem vērā, ka Covid-19 pandēmijas krīze ir paātrinājusi darbaspēka pieprasījuma strukturālās pārmaiņas. No vienas puses, paātrinot darbavietu automatizāciju darbaspēka intensīvajās nozarēs – galvenokārt samazinot zemas un vidējas kvalifikācijas darbaspēka pieprasījumu bez profesionālām prasmēm. Savukārt, no otras puses, palielinot augstākās kvalifikācijas darbavietu īpatsvaru, jo īpaši informācijas un komunikācijas pakalpojumos. Tāpat strukturālās problēmas var padziļināt darba tirgus reģionālās atšķirības, kas nākotnē var kavēt darba tirgus atlabšanu.

Redzot, ka nākotnē darba tirgū saasināsies darbaspēka nepietiekamības problēma, LV PEAK eksperti uzskata, ka ir nepieciešams stiprināt pieaugušo izglītības sistēmu, lai nodrošinātu darbaspēka pāreju no neproduktīvām jomām uz augošām nozarēm. Pieaugušo izglītības sistēmas efektivitātei būs nozīmīga loma arī Covid-19 un Krievijas-Ukrainas kara negatīvo seku mazināšanā un kopējā tautsaimniecības produktivitātes līmeņa paaugstināšanā.

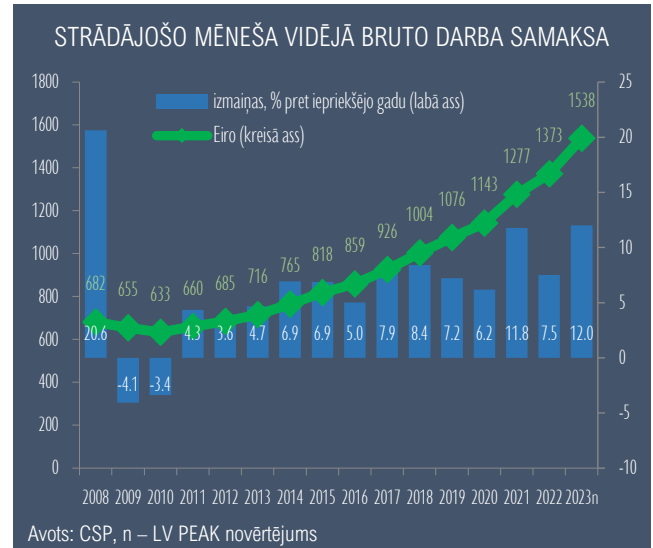
DARBASPĒKA TRŪKUMS UN SASPRINGTAIS DARBA TIRGUS VEICINA ALGU PIEAUGUMU.

Mēneša vidējā bruto darba samaksa turpina strauji palielināties. 2023. gada 3. ceturksnī vidējais darba algu pieaugums gada griezumā sasniedza 11,8 %, bet vidējā bruto darba samaksa palielinājās līdz 1 549 eiro. Jāatzīmē, ka nozīmīgs algu pieaugums Latvijā ir bijis vērojams jau iepriekšējos gados – vidējais algu pieaugums kopš 2014. gada ir pārsniedzis 5 % gadā. Tomēr pretstatā iepriekšējos gados novērotā neto darba samaksa periodā no 2022. gada 1. ceturkšņa līdz 2023. gada 1. ceturksnim bija zemāka par inflācijas pieauguma tempu, izraisot pirktpējas samazināšanos. Samazinoties inflācijas tempiem, reālais neto algu pieaugums kopš 2023. gada 2. ceturkšņa ir sācis atkal pieaugt. 2023. gada 3. ceturksnī, ņemot vērā inflāciju, reālais

neto algu pieaugums pret iepriekšējā gada atbilstošo periodu bija 5,7 %.

LV PEAK ekspertu prognoze rāda, ka neraugoties uz ģeopolitisko spriedzi, algas turpinās pieaugt: 2023. gadā – kopumā par 12 %, bet 2024. gadā – par 9,0 %.

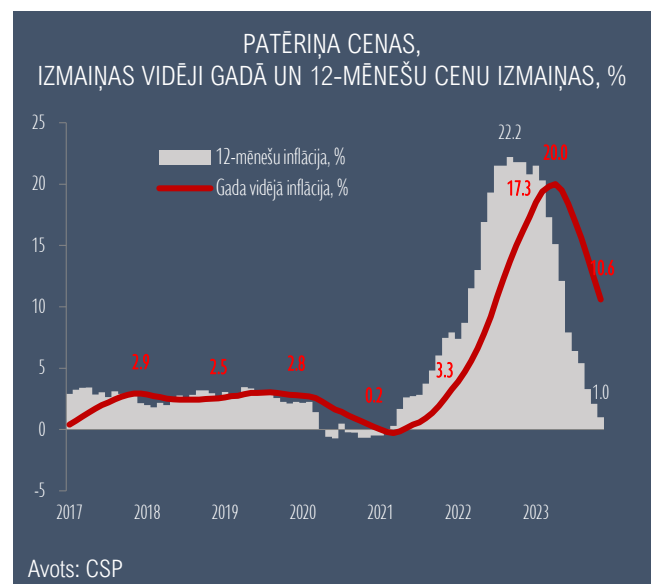
2. grafiks. Darba algas turpina strauji augt

STRAUJAIS CENU KĀPUMS IR AIZ MUGURAS.

Covid-19 pandēmijas laikā 2020. gadā vidējais cenu līmenis palielinājās tikai par 0,2 %. Ekonomikas pielāgošanās pēc pandēmijas apstākļiem notika ļoti strauji – piedāvājums netika līdzīgi augošajam pieprasījumam. Tas 2021. gada otrā pusē būtiski ietekmēja strauju cenu kāpumu pasaulē – īpaši metālam, kokam u.c. starppatēriņa precēm. Situāciju vēl vairāk pasliktināja 2022. gada februārī Krievijas uzsāktā karadarbība Ukrainā, kas ietekmēja piegāžu ķēdes, un tā rezultātā strauji palielinājās energoresursu, pārtikas un izejmateriālu cenas.

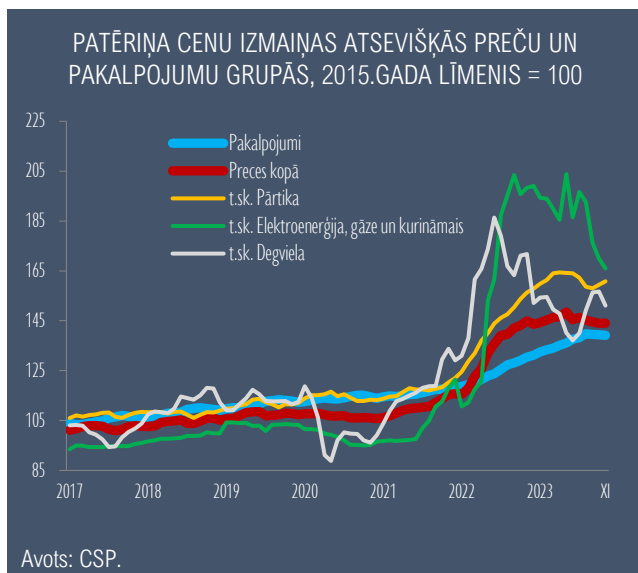
3. grafiks. Straujais cenu kāpums mazinās

2022. gada beigās 12-mēnešu inflācija Latvijā sasniedza 20,8 %, bet gada vidējā inflācija pieauga līdz 17,3 %. Vislielākā ietekme uz kopējo cenu kāpumu 2022. gadā bija pārtikas, elektroenerģijas un kurināmā, kā arī degvielas cenu pieaugumam.

2023. gada pirmajos divos mēnešos cenas vēl turpināja salīdzinoši strauji augt, jo īpaši pārtikas precēm. Savukārt kopš pavasara cenu kāpums ir sācis mazināties, atgriežoties pie mēnešiem raksturīgajām cenu pārmaiņām, kādas tās bija pēdējos gados pirms Covid-19 pandēmijas. 2023. gada novembrī 12-mēnešu inflācija bija vairs tikai 1 %, bet gada vidējā inflācija – 10,6 %. 2023. gada novembrī pārtikas cenas bija par 2,8 % augstākas nekā pirms gada. Šajā laikā būtisks cenu kritums bija elektroenerģijai, gāzei un kurināmajam – par 16,3 % un degvielai – par 12 %. 2023. gadā saglabājās salīdzinoši liels cenu kāpums pakalpojumiem, kuras novembrī bija par 6,7 % augstākas nekā 2022. gada novembrī.

4. grafiks. Energoresursu cenas mazinās

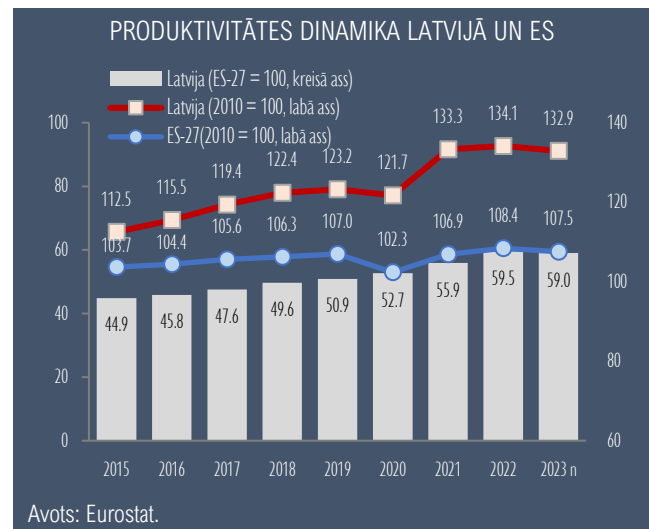
Inflācija 2024. gadā turpinās mazināties. Cenu dinamiku ietekmēs dažādi piedāvājuma puses faktori saistībā ar nodokļu un tarifu palielināšanu, kā arī pieprasījums, jo sagaidāms, ka algu kāpums turpināsies. LV PEAK prognozē, ka kopumā 2024. gadā gada vidējā inflācija varētu sasniegt 2,6 %.

PRODUKTIVITĀTES DINAMIKA IR ĻOTI SVĀRSTĪGA.

Kopš 2020. gada produktivitātes dinamiku ietekmē nevienmērīgas korekcijas produktu un darba tirgos, reaģējot uz Covid-19 pandēmijas ierobežošanas pasākumiem un ģeopolitiskiem satricinājumiem. 2020. gadā produktivitāte pieauga tikai par 0,1 %, bet jau 2021. gadā, atjaunojoties ekonomiskām aktivitātēm, produktivitātes pieauguma temps paātrinājās un tas bija par 9,5 % augstāks nekā pirms gada. Tomēr 2022. gadā ekonomikas izaugsme bija ekstensīva un produktivitāte tikai par 0,6 % pārsniedza iepriekšējā gada

līmeni. 2023. gadā produktivitātes dinamika bija vāja – trīs ceturkšņos tā bija par 1 % mazāka nekā pirms gada.

5. grafiks. Produktivitātes plaisa mazinās

Produktivitātes dinamika Latvijā pēdējos desmit gados ir bijusi svārstīga, bet kopumā straujāka nekā vidēji ES, kas nodrošināja produktivitātes konverģenci tuvāk ES vidējam līmenim. Tomēr produktivitātes plaisa joprojām saglabājās liela. IKP uz vienu nodarbināto faktiskajās cenās Latvijas tautsaimniecībā 2022. gadā bija tikai 59,5 % (74,3 % pēc pirktspējas paritātes standarta) no vidējā ES līmeņa.

DARBASPĒKA IZMAKSAS TURPINA PIEAUGT.

Ekonomisko aktivitāšu samazināšanās ietekmē 2020. gadā arī darbaspēka izmaksas pieauga lēnāk – par 4,3 % (2019. gadā – par 7,8 %). Arī produkcijas vienības darbaspēka izmaksas (ULC) pieauga nedaudz lēnāk – par 5,6 %, ko noteica produktivitātes lēns pieaugums.

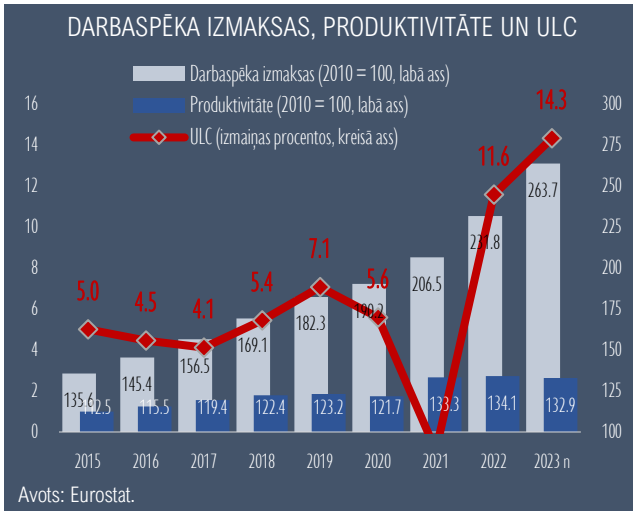
2021. gadā darbaspēka izmaksas turpināja pieaugt un bija par 8,5 % augstākas nekā pirms gada. Produktivitātes pieaugums (par 9,5 %) mazināja darbaspēka sadārdzināšanās spiedienu uz konkurētspēju un ULC samazinājās gandrīz par 1 %. Darbaspēka izmaksu dinamika 2022. gadā bija vēl straujāka un produktivitātei saglabājoties iepriekšējā gada līmenī, ULC pieauga par 11,6 %. Darbaspēka izmaksu dinamika 2023. gada trīs ceturkšņos bija nedaudz mērenāka nekā 2022. gadā produktivitātes samazinājuma dēļ, ULC pieauga par 13,8 %. Jāatzīmē, ka straujš nominālā ULC pieaugums ir vērojams visās Baltijas valstīs.

NERAUGOTIES UZ IZMAKSU UN CENU KONKURĒTSPĒJAS RADĪTĀJU VĀJINĀŠANOS, LATVIJAS EKSPORTA TIRGUS DAĻA ILGTERMIŅĀ SKATĪJUMĀ PIEAUG.

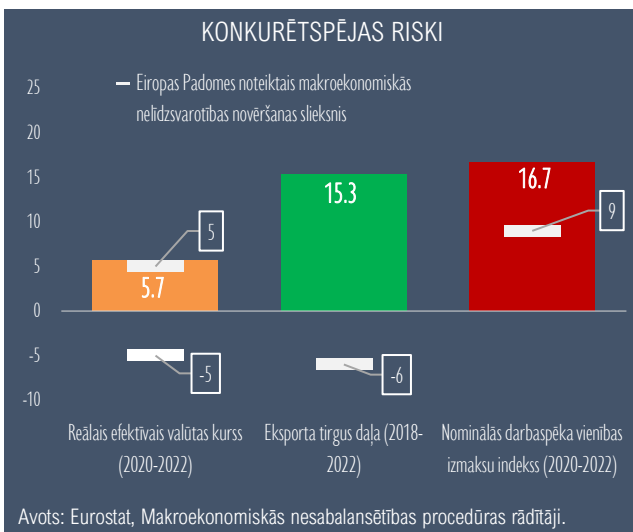
Aug izmaksu konkurētspējas vājināšanās riski, par ko liecina reālā efektīvā valūtas kursa (REER) un ULC pieaugums. Tomēr Latvijas eksporta tirgus daļas ilgtermiņa dinamika joprojām ir

pozitīva. Piecos gados (2018. -2022.) tā pieauga par 15,2 %, tai skaitā 2022. gadā – par 3,6 %. To galvenokārt noteica preču eksporta tirgus daļas kāpums – par 19,9 %, kamēr pakalpojumu eksporta tirgus daļas pieaugums bija mērenāks – par 5,5 %.

6. grafiks. Darbaspēka izmaksas turpina augt straujāk nekā produktivitāte

7. grafiks. Palielinās izmaksu konkurētspējas riski

PRODUKTIVITĀTES PALIELINĀŠANA IR GALVENAIS IZAUGSMI NOTEICOŠAIS FAKTORS.

Krīžu izraisītās korekcijas būtiski nemaina ilgtermiņa tendences darbaspēka izmaksu dinamikā, kas arī turpmāk būs visai strauja. Darbaspēka izmaksu kāpumu lielā mērā ietekmē nelabvēlīgas demogrāfiskās tendences, augošs pieprasījums un augsta konkurence ES atvērtajos darba tirgos.

2023. gadā darbaspēka izmaksas ir būtiski pārsniegušas pirms pandēmijas līmeni, kamēr produktivitātes kāpums šajā pašā laikā ir bijis mērenāks. Latvijas lielākais izaicinājums ir produktivitātes palielināšana, kas ir vienīgais ceļš kā novērst arvien pieaugošo izmaksu spiedienu uz konkurētspēju.

LV PEAK eksperti uzskata, ka produktivitātes pieaugumam arvien vairāk būs jābalstās uz zinātnesietilpīgām darbībām, kuru īpatsvars ekonomikā šobrīd ir mazs. Latvijas vājākais punkts ir inovācijas – ieguldījumi pētniecībā un attīstībā, kā arī cilvēku zināšanu un prasmju pilnveidošanā. Tomēr, politikas veidotāji nedrīkst aizmirst „vecās” problēmas, kā, piemēram, infrastruktūras nepilnības, reģionu krāsās atšķirības, sociālo nevienlīdzību, u.c. Produktivitātes un konkurētspējas paaugstināšanai ir nepieciešama vispusīga un plašāka pieeja – spēcīgs sniegums vienā jomā nevar kompensēt vāju veikumu citā.

BUDŽETA DEFICĪTS JOPROJĀM AUGSTS.

2020. gadā ES tika aktivizēta *Stabilitātes un izaugsmes (SIP) pakta vispārējā izņēmuma klauzula*, ļaujot ES valstīm palielināt vispārējās valdības budžeta deficītu 2020. - 2022. gadā tādā apmērā, cik ir nepieciešams pandēmijas radītā ekonomikas kaitējuma mazināšanai. Ņemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā un visas ar to saistītās sekas, SIP *vispārējā izņēmuma klauzula* bija spēkā arī 2023. gadā.

Augsts deficīta līmenis 2020. - 2023. gados ir saistīts ar apjomīga atbalsta pasākumu paketi Covid-19 un kara Ukrainā ietekmes mazināšanai un ekonomikas atveseļošanai. Latvijas vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās no 7,2 % no IKP 2021. gadā līdz 4,6 % 2022. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds samazinājās no 44,0 % no IKP 2021. gadā līdz 41,0 % 2022. gadā. Saeima budžeta deficītu 2023. gadam ir apstiprinājusi 1,8 mljrd. eiro jeb 4,2 % no IKP apmērā. Atbilstoši Eiropas Komisijas novērtējumam 2023. gadā tas sagaidāms 3,2 % apmērā no IKP. Savukārt valsts budžets 2024. gadam sagatavots ar deficītu 2,8% apmērā no IKP.

Latvijas fiskālā pozīcija atrodas salīdzinoši labvēlīgā situācijā, jo valsts parāds ir salīdzinoši zems un valsts kredītreitings augsts. Valsts kase joprojām var refinansēt valsts parādu par samērīgām procentu likmēm.

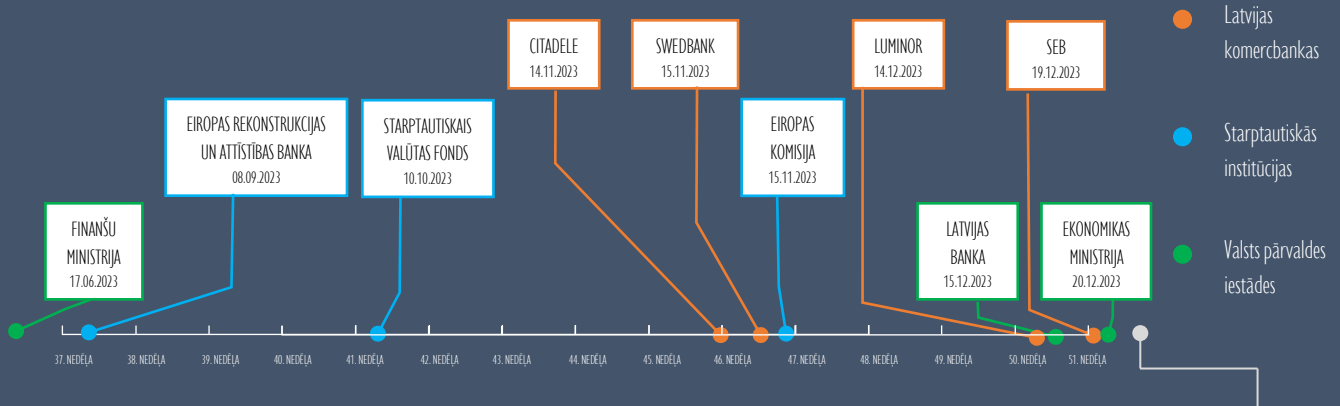
2.tabula. Covid-19 pandēmijas ietekmē budžeta deficīts būtiski palielinājās

	2019	2020	2021	2022	2023p
Ieņēmumi, % pret IKP	37,9	38,0	37,5	35,8	37,6
Izdevumi, % pret IKP	38,4	42,5	44,7	40,4	40,8
Bilance, % pret IKP	-0,5	-4,5	-7,2	-4,6	-3,2

Avots: CSP, p – Eiropas Komisijas 2023. gada rudens prognozes

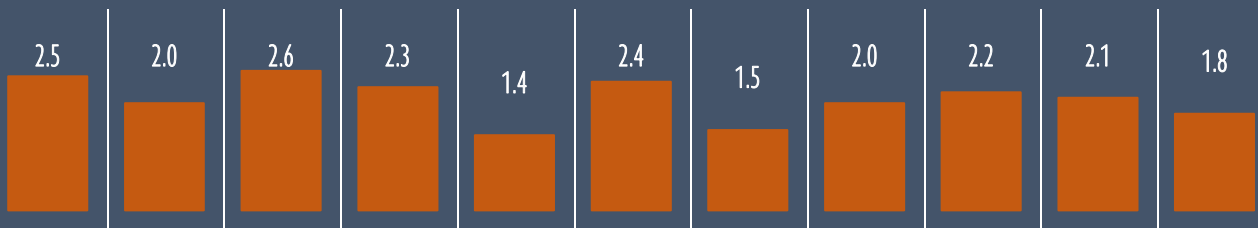
Ņemot vērā ģeopolitisko nenoteiktību, LV PEAK eksperti uzskata, ka nepieciešams veikt budžeta izdevumu radikālu izvērtēšanu un efektīvi ieguldīt ES fondu un Atveseļošanas un noturības mehānisma līdzekļus ekonomikas konkurētspējas stiprināšanai.

INFOGRAFIKA LATVIJAS UN STARPTAUTISKO INSTITŪCIJU PROGNOZES – 2024.GADĀ EKONOMIKA ATGŪSIES, INFLĀCIJA TURPINĀS MAZINĀTIES

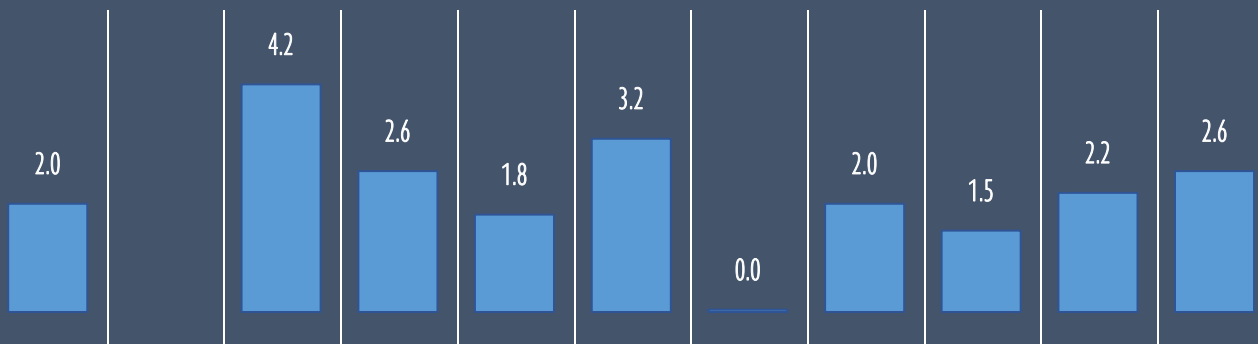

AVOTS	AVOTS	AVOTS	AVOTS	AVOTS	AVOTS	AVOTS	AVOTS	AVOTS	AVOTS	AVOTS
FINANŠU MINISTRIJA	ERAB	SVF	CITADELE	SWEDBANK	EIROPAS KOMISIJA	LUMINOR	LATVIJAS BANKA	SEB	EKONOMIKAS MINISTRIJA	LV PEAK EKSPERTU KONSENSUS PROGNOZE
Avots: ➔	Avots: ➔	Avots: ➔	Avots: ➔	Avots: ➔	Avots: ➔	Avots: ➔	Avots: ➔	Avots: ➔	Avots: ➔	22.12.2023.

IKP PROGNOZES 2024.GADAM, %

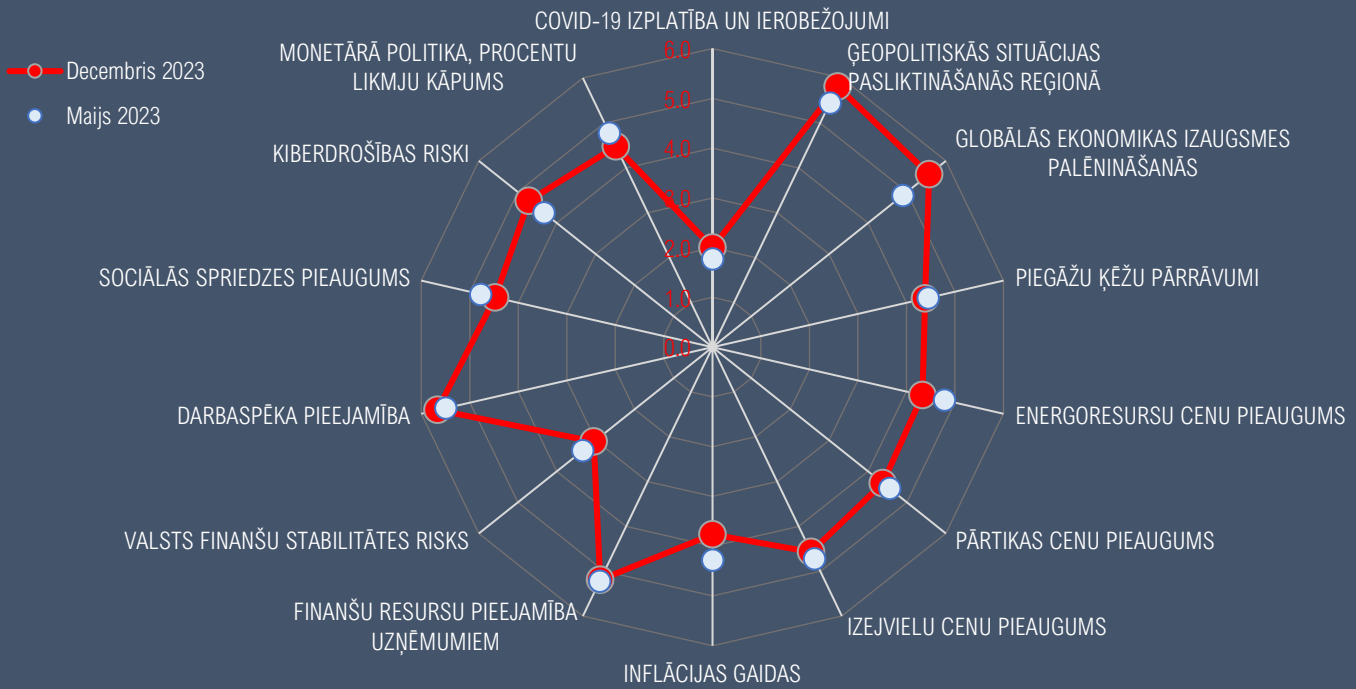
INFLĀCIJAS PROGNOZES 2024.GADAM, %

INFOGRAFIKA

GALVENIE EKONOMIKAS IZAUGSMES RISKI ĪSTERMIŅĀ – ĀRĒJĀ VIDE, DARBASPĒKA PIEEJAMĪBA UN FINANŠU RESURSI INVESTĪCIJĀM

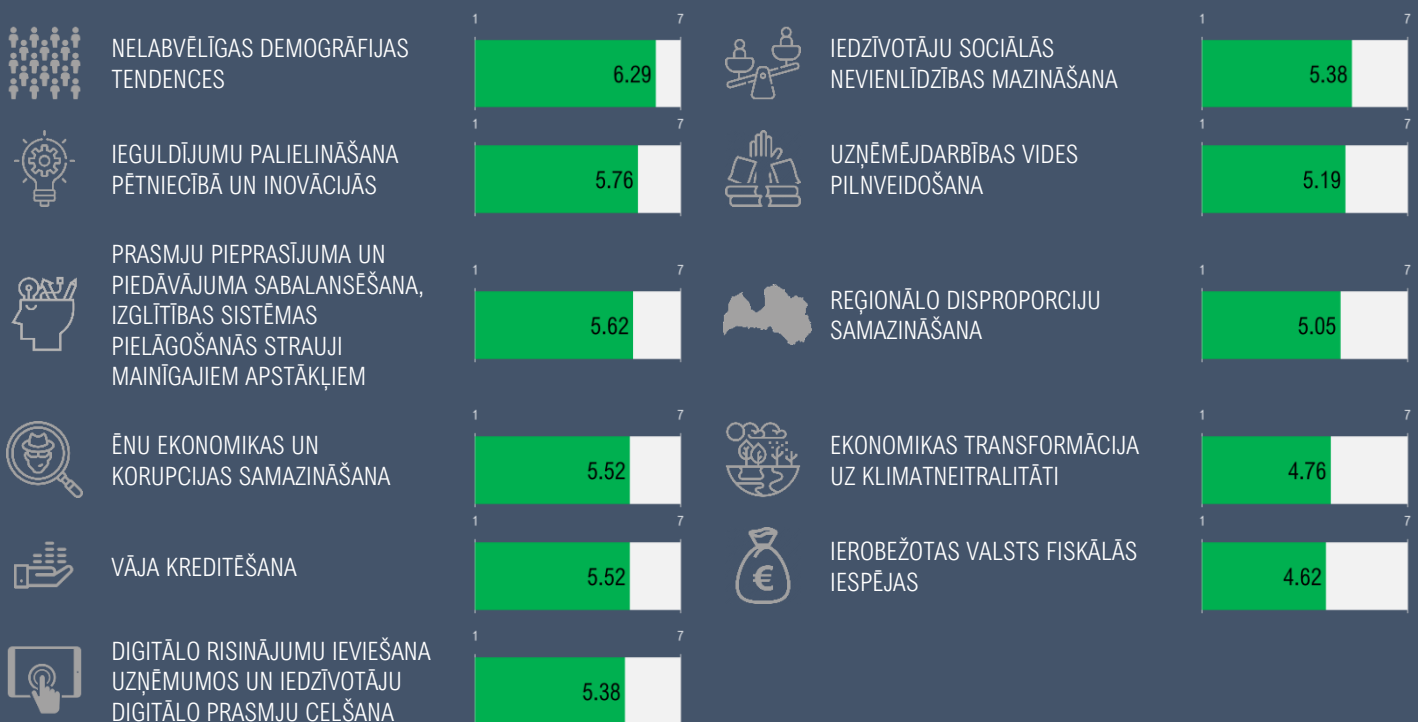
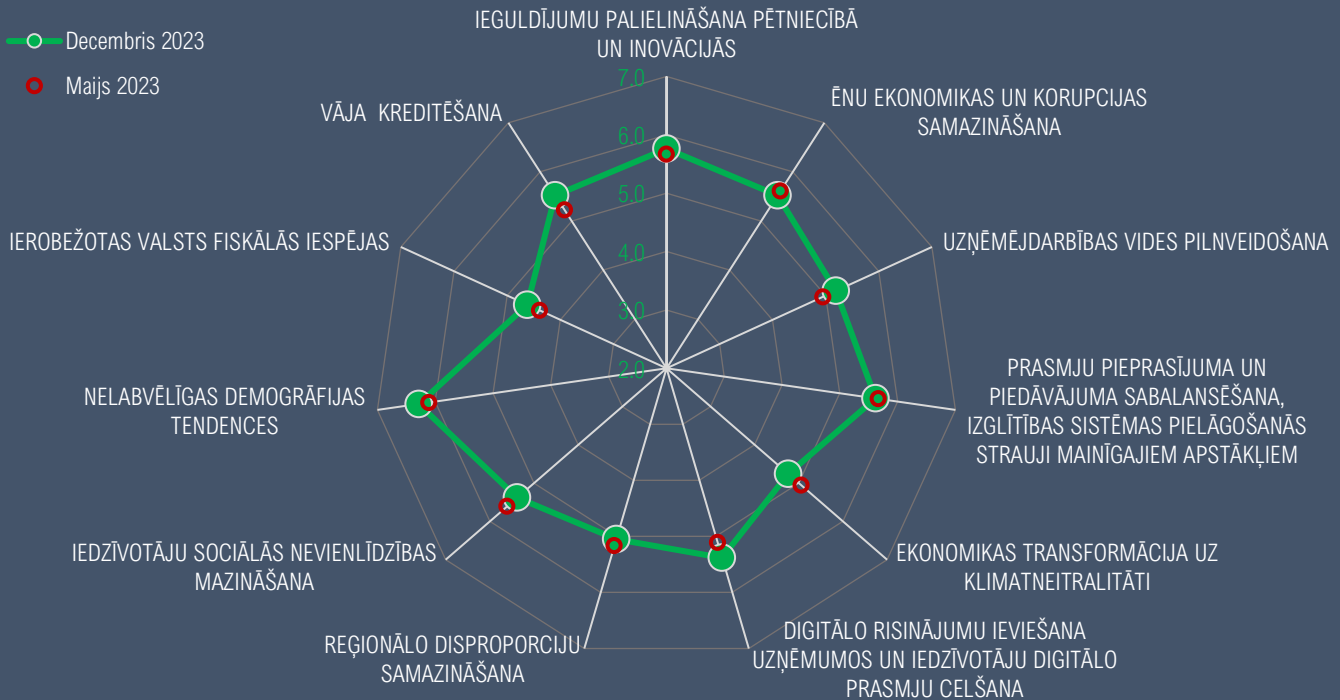
LV PEAK ekspertu aptaujā tika lūgts novērtēt iespējamos riskus ekonomikas izaugsmei īstermiņā skalā no 1 (ļoti zems risks) līdz 7 (ļoti augsts risks). Galvenie identificētie riski ir ģeopolitiskās situācijas pasliktināšanās reģionā, darbaspēka pieejamība, globālās ekonomikas izaugsmes palēnināšanās, finanšu resursu pieejamība uzņēmumiem.

INFOGRAFIKA

GALVENIE VIDĒJA TERMIŅA IZAIČINĀJUMI IZAUGSMEI – DEMOGRĀFIJAS TENDENCES, IEGULDĪJUMI PĒTNIECĪBĀ, ATTĪSTĪBĀ UN CIVĒKKAPITĀLĀ

LV PEAK ekspertu aptaujā tika lūgts novērtēt iespējamus izaicinājumus ekonomikas izaugsmei vidējā termiņā skalā no 1 (ļoti zems) līdz 7 (ļoti augsts). Galvenie izaicinājumi ir nelabvēlīgas demogrāfijas tendences, ieguldījumu palielināšana pētniecībā un inovācijās, prasmju pieprasījuma un piedāvājuma sabalansēšana, izglītības sistēmas pielāgošanās strauji mainīgajiem apstākļiem, ēnu ekonomikas un korupcijas samazināšana.

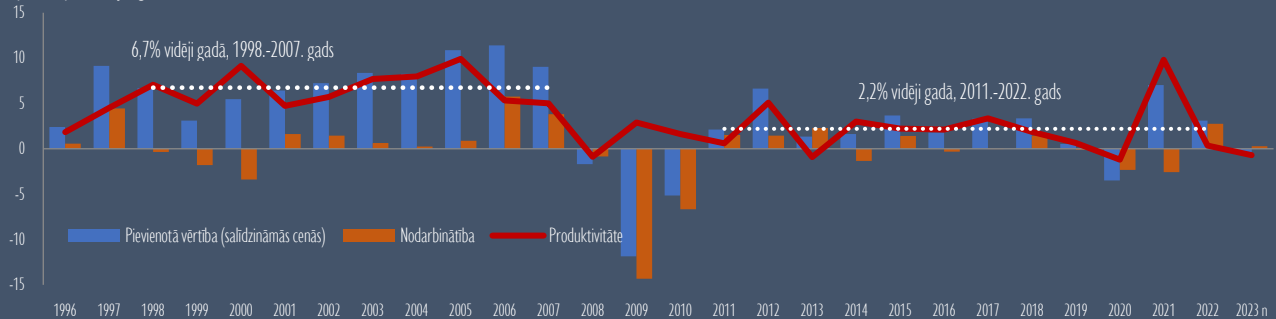

INFOGRAFIKA

PRODUKTIVITĀTE LATVIJĀ

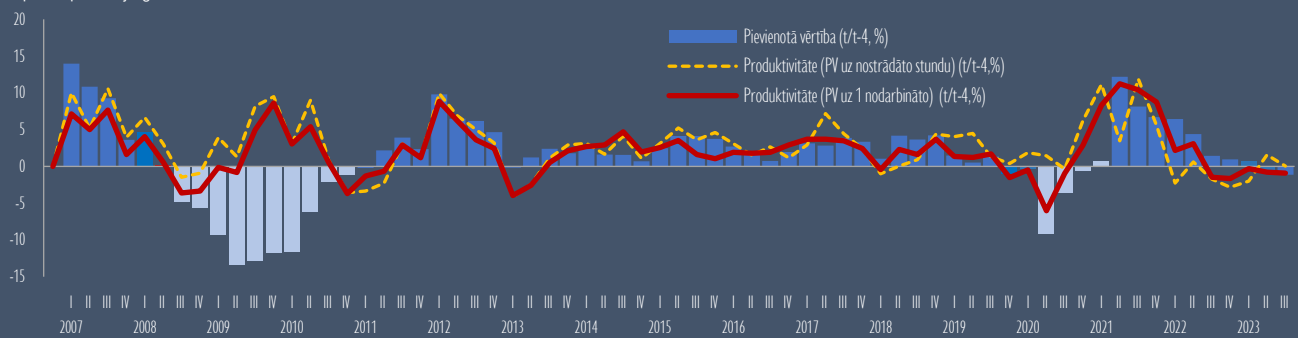
LATVIJAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS, NODARBINĀTĪBAS UN PRODUKTIVITĀTES PIEAUGUMA TEMPI

% pret iepriekšējo gadu

LATVIJAS PIEVIENOTĀS VĒRTĪBAS, NODARBINĀTO SKAITA UN NOSTRĀDĀTO STUNDU DINAMIKA

% pret iepriekšējā gada atbilstošo ceturksni, neizlīdzināti dati

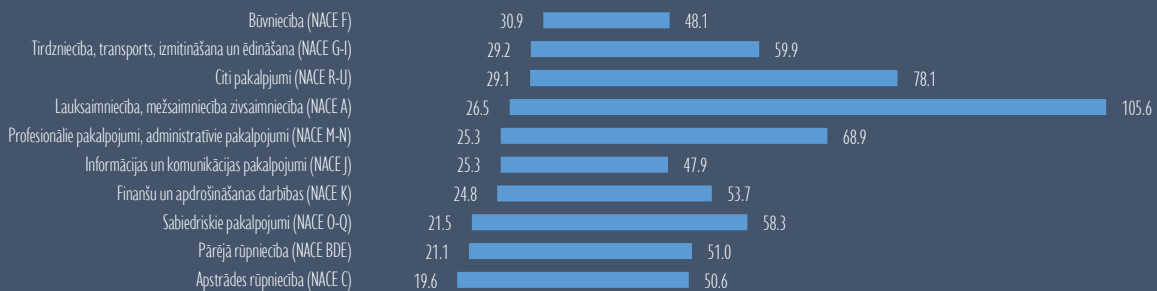
LATVIJAS NOZARU PRODUKTIVITĀTE 2000.-2022.

tūkstošos eiro uz vienu nodarbināto, faktiskajās cenās

LATVIJAS NOZARU PRODUKTIVITĀTE PRET ES VIDĒJO LĪMENI NOZARĒ 2000.-2022.

faktiskajās cenās, ES=100

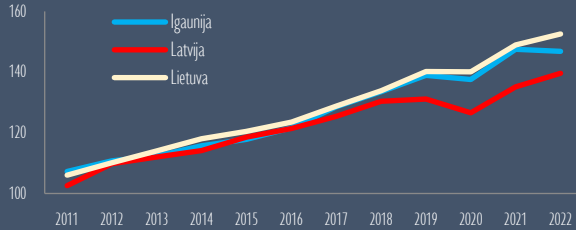
Avots: Eurostat

INFOGRAFIKA

BALTIJAS VALSTU SALĪDZINĀJUMS

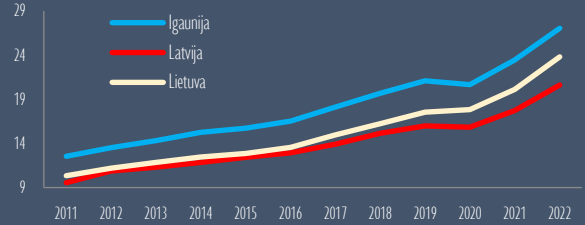
IEKŠZEMES KOPPRODUKTS

Dinamika salīdzināmās cenās, 2010.gads=100

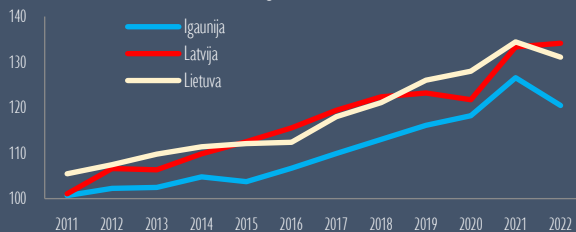
IEKŠZEMES KOPPRODUKTS UZ 1 IEDZĪVOTĀJU

Faktiskajās cenās, tūkst. EUR

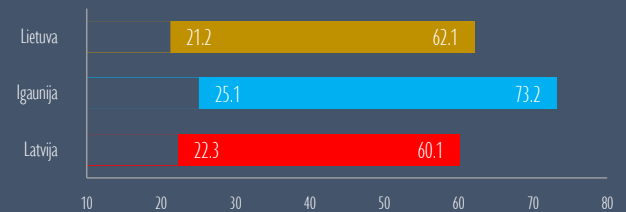
PRODUKTIVITĀTE

Dinamika salīdzināmās cenās, 2010.gads=100

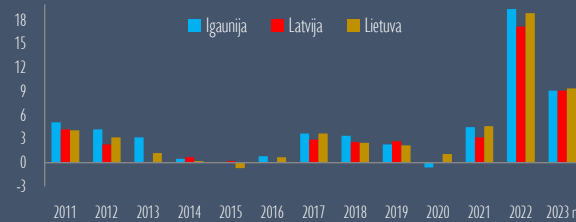
PRODUKTIVITĀTES KONVERĢENCE

No 2000.-2022.gadam, faktiskajās cenās, ES=100

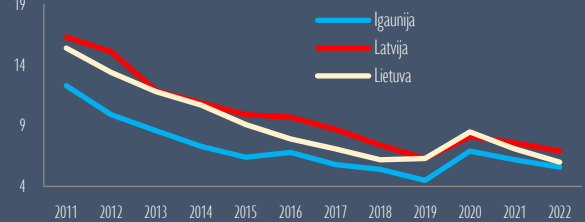
INFLĀCIJA

Harmonizētais patēriņa cenu indekss, gada vidējās izmaiņas, %

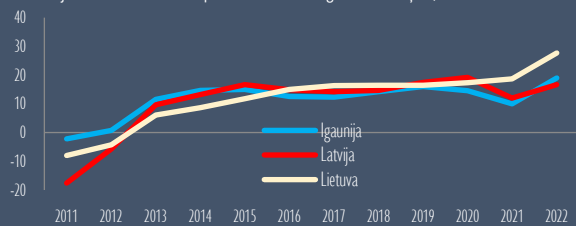
BEZDARBS

Bezdarba līmenis 15-74 gadu vecuma grupā, %

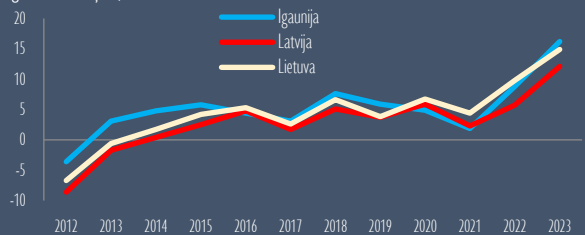
NOMINĀLAIS ULC

Produkcijas vienības darbaspēka izmaksu 3-gadu izmaiņas, %

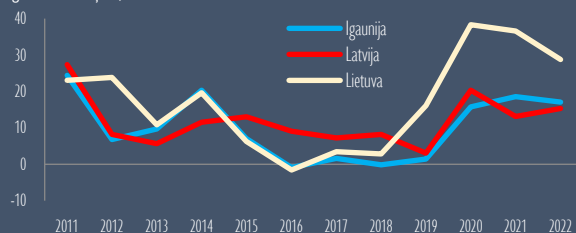
REĀLAIS EFEKTĪVAIS VALŪTAS MAIŅAS KURSS

3-gadu izmaiņas, %

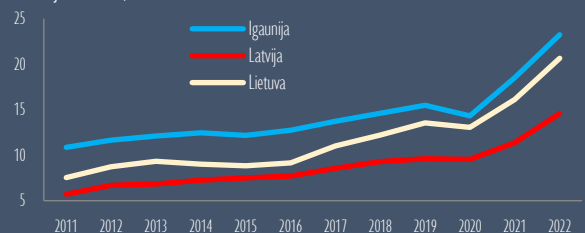
EKSPORTA TIRGUS DAĻAS

5-gadu izmaiņas, %

EKSPORTS UZ 1 IEDZĪVOTĀJU

Faktiskajās cenās, tūkst. EUR

Avots: Eurostat.

